

Povcast – svratište za humaniste

Tihana Kušter, Filip Šimunjak, Saša Vuković

Povcast – svratište za humaniste portal je za popularizaciju i reprezentaciju tekućih i recentnih saznanja iz humanističkih znanosti. Osnovan je 2018. godine s idejom popularizacije recentnih povijesnih saznanja putem kraćih povijesnih podcasta. Iz prvotne ideje o Facebook stranici i povijesnome podcastu ubrzo se razvio portal Povcast, platforma na kojoj povjesničari, ali i drugi stručnjaci iz humanističkih disciplina mogu objavljivati članke, kolumne, metodičke vježbe, e-knjige, videozapise, intervjue i dr. Povodi za osnivanje bili su višestruki. S jedne strane, cilj je bio internetski prostor, prepun često recikliranoga sadržaja koji se temeljio na starijoj historiografiji, nadopuniti prikazima novijih istraživanja. S druge strane, budući da je hiperprodukcija znanstvenih istraživanja otežala mogućnost pristupa novim informacijama, naš je cilj bio olakšati dijeljenje novih kvalitetnih i relevantnih istraživanja. Stoga su od samih početaka posebnost portala postale kraće znanstveno-popularne recenzije znanstvenih izdanja i članaka s ciljem širenja, aktualizacije i dijeljenja recentnih saznanja iz humanističkih disciplina. S obzirom na posljedice vizualne i digitalne revolucije, posebna pažnja obraćala se ne samo na stil pisanja već i na izgled svih priloga. Svaki je objavljeni prilog morao biti popraćen mnoštvom javno dostupnih vizualnih, slikovnih i video izvora te slijediti trenutne smjernice objavljivanja tekstualnoga sadržaja na internetskome prostoru i okruženju društvenih mreža.

Naslovnica portala Povcast.hr

Pored tročlanoga uredništva, portal trenutno okuplja desetak aktivnih autora koji, zahvaljujući zajedničkoj aktivnosti, uspješno kreiraju novi sadržaj na tjednoj bazi, uz otvorenu mogućnost i želju daljnega širenja. Takva pojačana aktivnost dovela je i do rasta dosega objava, odnosno broja pratitelja Facebook stranice koji je početkom 2022. godine premašio pet tisuća. Osim usmjerenosti na čitateljsku publiku, jedna od uloga portala ujedno je i usavršavanje samih autora u kreiranju novih, kvalitetnih internetskih sadržaja, odnosno pronalaženja točke ravnoteže između popularizacije znanosti i zadržavanja potrebne razine stručnosti.

Uz preduvjet pridržavanja osnovnih smjernica o samome izgledu i drugim tehničkim aspektima objavljivanih članaka, autorima je ostavljena potpuna sloboda biranja tema. Ipak, s obzirom na to da u Hrvatskoj već postoje stranice posvećene dijeljenju povijesnih zanimljivosti, kao i najavljanju za histori(ografiju) relevantnih zbivanja, primarnim ciljem Povcasta ostaje ispunja dosad nedovoljno popunjene niše koja bi se mogla nazvati posredničkom. Njezinu osnovu čini već spomenuto stvaranje poveznica između šire publike i stručne historiografije, sažimanje i prezentacija sadržaja na pristupačniji način s konačnom namjerom podizanja načina dolaženja do spoznaja o prošlosti i njihove dostupnosti na višu razinu. Premda prednost, kako je istaknuto, pritom imaju recentnija istraživanja, uz osvrt na razloge njegove nastavljenе relevantnosti (ili nove važnosti), otvorenom ostaje i mogućnost prikazivanja nešto starijega sadržaja. Također, dobrodošla su i vlastita zapisana promišljanja o pojedinim pitanjima suvremene historiografije i njezine popularizacije ili drugih humanističkih područja, kao i vlastiti kraći radovi.

Što se same organizacije portala tiče, kategorizacija teksta ostavljena je samim autorima, pri čemu je dostupan niz mogućnosti. Osim kronološke podjele na razdoblja od antike do

modernoga doba, omogućeno je i smještanje članaka u kategorije ovisno o područjima, uključujući ekonomsku i ekohistoriju, socijalnu, kulturnu, vjersku i političku historiju, kao i historijsku imagologiju, javnu povijest i šira područja poput umjetnosti, književnosti i arheologije. Osim toga, važan doprinos portalu čine i tekstovi vezani za nastavu povijesti, dok u posljednje vrijeme, zahvaljujući nizu novih angažmana, popularnost raste i rubrici vezanoj za događanja i intervjuje. Osim na upućivanje na tekstove izvan portala, autori se potiču i na stvaranje poveznica s ranije objavljenim sadržajima na samome Povcastu, čime se čitatelje nastoji navesti na daljnje pretraživanje portala i pronalazak novih tema.

Ponajprije je uredništvu drago istaknuti kako u hrvatskoj javnosti očito postoji interes za sadržajem kakav nudi ovaj portal. Naime, tijekom 2021. godine Povcast je posjetilo čak 19.500 korisnika i ostvareno je 120.000 pregleda, što je rast od 27 % u broju korisnika, odnosno čak 39 % u broju posjeta u usporedbi s godinom prije. U nadi da će i tijekom 2022. godine zadržati trend rasta, u siječnju smo proveli analizu objavljenih sadržaja te upitali pratitelje što bi voljeli čitati.

Od preko 300 članaka objavljenih na portalu, odabrano je 100 najčitanijih te

je, na ugodno iznenađenje uredništva, ustanovljeno da su kod kronološke podjele tekstovi zastupljeni u otprilike istom omjeru iako bi se, s obzirom na javni prostor, vjerojatno očekivala dominacija suvremene povijesti (vidi Grafikon 2). Analizu podataka potvrdila je i anketa čitatelja u kojoj se njih 28 % izjasnilo da bi ubuduće htjelo čitati o srednjem vijeku, 22 % o ranome novom vijeku, 17 % o antici, 16 % o 19. stoljeću, 12 % o suvremenoj povijesti te 5 % o prapovijesti.

Analiza sadržaja, ovoga puta napravljena na temelju svih objavljenih članaka na portalu, pokazala je slične uzbudljive rezultate (vidi Grafikon 1). Naime, „tradicionalne“ historiografske discipline – politička, pravna i vojna historija – zastupljene su s 12 %, dok listu predvode kulturna i socijalna historija (24 %), umjetnost, književnost i znanost (13 %) te metodika nastave (13 %), a zanimljivo je istaknuti i zastupljenost pojedinih historiografskih autsajdera kao što su javna povijest (5 %) i historijska imagologija (5 %).

Stoga novo razdoblje djelovanja portala obilježava kombinacija nastojanja da se zadovolje izraženi interesi čitatelja, ali i da ih se zanimljivošću objavljujanih priloga privuče i nekim novim temama i područjima. S tom nadom u uspjeh, u posljednjih je mjesec dana revitalizirana i ideja koja je poslužila kao izvorni zamašnjak čitavoga projekta – snimanje podcasta. Naposlijetku, svi zainteresirani pozvani su da se pridruže portalu – bilo kao autori sadržaja bilo kao njegovi čitatelji, gledatelji ili slušatelji. Uvijek ste dobrodošli u Povcastu – svratištu za humaniste! ■

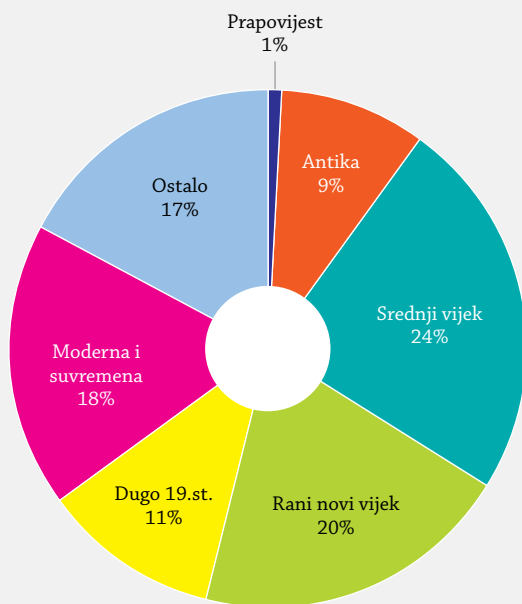

Primjer članaka objavljenih na portalu Povcast.hr

rana i ideja koja je poslužila kao izvorni zamašnjak čitavoga projekta – snimanje podcasta. Naposlijetku, svi zainteresirani pozvani su da se pridruže portalu – bilo kao autori sadržaja bilo kao njegovi čitatelji, gledatelji ili slušatelji. Uvijek ste dobrodošli u Povcastu – svratištu za humaniste! ■

INFO

Povcast.hr pratite na: <https://povcast.hr/> i <https://www.facebook.com/povcast.hr/>.

Grafikon 1. Kronološka podjela 100 najčitanijih tekstova na portalu

Grafikon 2. Tematska podjela svih objavljenih tekstova na portalu